Jaargang 115. Woensdag, 3 September 1856. No. 106.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING
VAN
TURF EN BRANDHOUT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, bij enkele Inschrijving, ten dienste van het RAADHUIS aan te besteden:

1. De LEVERING van **400** Ton **BAGGER-TURF.**
2. IDEM van **1100** Ton **HARDE ZWARTE TURF.**
3. IDEM van **200** Ton **LANGE ZWARTE GESTOKEN TURF.**
4. IDEM van **15,000** Stuks **BERKEN BRAND-HOUT.**

De Voorwaarden van Levering zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

Vóór of uiterlijk op WOENSDAG den 3den September 1856 zullen de MONSTERS aan het RAADHUIS moeten worden besorgd, en wel van iedere soort van Turf en het Brandhout 15 stuks, ieder afzonderlijk in een' Zak of eene Mand, terwijl bij ieder Monster een afzonderlijk INSCHRIJVINGSBRIEFJE moet worden overgelegd, van buiten voorzien van deselfde Merken als het Monster.

GRONINGEN, 11 Augustus 1856.

Burgemeester en Wethouders voorn.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Herbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen Gecommitteerde, bij *enkele inschrijving*, her te besteden:

Het maken van een waterdigten DAM langs een gedeelte Walmuur van het Winschoterdiep, enz.

De Voorwaarden zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIKAADJE op het Raadhuis.

De op zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op **Vrijdag den 5den September 1856** aan het RAADHUIS worden besorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op **Zaturdag den 6den September 1856,** des voormiddags te 10 uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 29 Augustus 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens door hunnen GECOMMITTEERDE, bij **enkele inschrijving**, aan te besteden:

Het verrigten van eenige werkzaamheden aan de Wester-Stadsschool, in de Visscherstraat, met de levering der daartoe benoodigde Bouwstoffen enz., benevens het afbreken van het aan de oostzijde dier school gelegen oude Woonhuis.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIKAADJE op het RAADHUIS en aanwijs zal plaats hebben op MAANDAG den 8sten September 1856, des namiddags te 4 uur.

De op zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op **Woensdag den 10den September 1856** aan het RAADHUIS worden besorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op **Donderdag den den 11den September 1856,** des voormiddags te 10 uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 1 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

VERKOOP VAN TURF.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, onder nadere goedkeuring, door Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de Stads Veenen en *Ter Apel*, ten overstaan van Mr. **J. S. G. KONING**, Notaris te *Wedde*, op ZATURDAG den 20sten September e.k., des morgens te tien uur, ten Huize van den Logementhouder J. DE BOER, te *Oude Pekela*, publiek, in zes perceelen, aan de meestbiedenden te verkoopen:

de Stads vierde Turf

welke dit jaar in de *Pekela* is gegraven.

De Voorwaarden van Verkoop zullen minstens vier dagen bevorens ten Huize van Verkoop ter lezing liggen.

GRONINGEN, 1 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Begrooting.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat de **BEGROOTING** dier Gemeente voor het jaar 1857, op de SECRETARIE der Gemeente voor een ieder ter inzage is nedergelegd, en aldaar in afschrift, tegen **betaling der kosten**, algemeen verkrijgbaar gesteld.

GRONINGEN, 1 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat het **KANTOOR** van den **GEMEENTE-ONTVANGER** met **den 1sten September 1856** wordt **overgebragt** in het LOKAAL achter het RAADHUIS (alwaar vroeger het Kantoor der Stedelijke Belastingen is gehouden), en aldaar zal **geopend** zijn op **alle werkdagen** des **voormiddags van 9 tot 2** en des **namiddags van 3 tot 5 uur** (en niet, zooals vroeger is aangekondigd, des namiddags van **4** tot **6 uur**).

GRONINGEN, 29 Augustus 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOSTINDIE.

BATAVIA, 10 Julij.

Door den gouverneur-generaal van Ned.-Indië, zijn o.a. benoemd: tot directeur der middel. en dom., de 1ste adj.-secretaris van het gouv. *E. de Waal;* tot resident van Bagelen, de resid. van Kadoe *D. F. Schaap;* tot resid. van Kadoe, de ambten. op nonactiv. *O. van Rees;* bevorderd tot 1sten luit., de 2de luit. *K. L. Pfeiffer*, en ontslagen, de comm. bij den adm.-boekh. bij de fabrijk voor de marine, te Soerabaija, *R. J. H. de Waal.*

— Den 11den Junij is te Batavia eene algemeene vergadering gehouden van de maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* in Oost-Indië. Bij het vertrek van den afgetreden gouverneur-generaal, mr. *A. J. Duymaer van Twist*, heeft deze aan de kas *f* 500 geschonken, waarvan de helft aan de meisjesschool te Passer-Baroe. Aan den heer *J. F. G. Brumund* is de eereprijs, zijnde de gouden medaille, uitgereikt voor zijne beantwoording van de prijsvraag: »Een onderzoek naar het volksonderwijs onder de Javanen en wat daaraan ter verbetering zou kunnen worden aangewend." Bij de uitreiking vestigde de voorzitter de aandacht van de vergadering op de belangrijkheid der gestelde vraag, den treurigen staat van ontwikkeling onder den inlander, de verpligtingen van meer beschaafden, om daarin naar vermogen te voorzien, en hetgeen ten dezen opzigte in den laatsten tijd, vooral ook door zorg van de regering, reeds is gedaan.

— Uit Loemar (Borneo's westkust) wordt gemeld, dat de luitenant *Mekern*, met een detachement van 25 à 30 man, tijdelijk aldaar in bezetting, door eene bende Chinezen is overrompeld geworden. Vier man zijn de slagtoffers geworden dier overrompeling en zeven daarbij gewond. Dezelfde bende heeft de bazar te Loemar en het kleine kampement dier bezetting verbrand. De majoor *Maubach* is met 150 man van Montrado derwaarts gemarcheerd, terwijl een dergelijk getal van Singkawang naar eerstgenoemde plaats is opgerukt, om de vertrokkenen te vervangen.

AUSTRALIE.

De berigten, die uit Australië komen, maken gewag van den gunstigen toestand des lands. Engeland heeft in twee jaren in deze verachte kolonie, die aan misdadigers was overgelaten, eene goudproductie gevonden, die de inkomsten van Britsch-Indië overtreft. Eene enkele provincie heeft jaarlijks 3 mill. oncen goud kunnen overzenden, of eene waarde van 12 mill. p. st. (114 mill. gulden). Dit cijfer zal toenemen ten gevolge van eene verbetering der middelen om het goud te winnen en van eene verstandige verdeeling van werklieden en machines. Gelukkig voor de Engelschen, neemt ook het verbruik van hunne manufactuurproducten op de Australische markt toe en het terugkeeren der herders naar hunne kudden heeft ook de welvaart in de landbouwende hoeven teruggebragt. Er komt meer orde in de zamenleving, en in eene niet verre toekomst ligt een nieuw en bloeijend rijk.

NOORD-AMERIKA.

De presidentskeuze voor de Vereenigde Staten, die op den 4den November van dit jaar zal plaats hebben, brengt daar aller tong en pen in beweging. Men hoort bijna van niets dan het werven van stemmen voor dezen of dien kandidaat. Willen wij dus onze lezers steeds op de hoogte houden van 't geen ook in gindsche streken voorvalt, dan dienen wij bij deze belangrijke aangelegenheid wel eens opzettelijk stil te staan.

Drie kandidaten worden vooral op den voorgrond gesteld, de heeren *Buchanan*, laatstelijk gezant der Unie te Londen, kolonel *Fremont* en de heer *Fillmore*. De aanhangers van den heer *Fillmore*, den kandidaat der dusgenaamde Knownothings of Amerikaansche partij (welke de instandhouding der Unie verlangt, maar bescherming van de nationaliteit tegen de zich daar vestigende vreemdelingen beoogt) hebben in den laatsten tijd veld verloren. De strijd om het presidentschap zal dus voornamelijk tusschen de heeren *Fremont* en *Buchanan* gevoerd worden. De eerste is de kandidaat der republikeinen, die mede het behoud der Unie op den voorgrond stellen en zich voorts ten doelwit hebben gesteld de uitbreiding der slavernij tegen te gaan en daarom de opheffing willen der wet welke de burgers der vrije staten dringt om voor de slavenhouders van andere staten als slavenvangers werkzaam te zijn. Dat aan de slavenhouders en alle andere voorstanders der slavernij deze bedoelingen der *Fremont*partij eene doorn in het oog moet zijn, is te begrijpen; daarom wenden zij ook alle middelen aan om de kandidatuur van den heer *Buchanan*, eigenlijk den kandidaat der democratische partij, door te drijven. Daartoe dreigen zij, zich niet aan de meerderheid te zullen onderwerpen, in geval *Fremont* gekozen wordt, maar met alle zuidelijke staten der Unie zich van de noordelijke te zullen afscheiden. Zelfs in den senaat te Washington worden openlijk deze bedreigingen gedaan. Zoo verklaarde onlangs een democratisch lid uit het zuiden, de heer *Toombs*, »dat de verkiezing van eenen tegenstander der slavernij, zooals de heer *Fremont*, het einde van de Unie moest en zoude zijn." Men hoopt hierdoor velen, die den vrede lief hebben, te zullen bewegen om op den heer *Buchanan* hunne stem uit te brengen. Door de voorstanders van den heer *Fremont* wordt evenwel hiertegen opgemerkt, dat het eene ijdele vreesaanjaging is; dat in de zestien zuidelijke staten het getal der slavenhouders tot dat der vrije blanke bevolking staat als 1 tot 18 (351,499 slavenhouders en 6,223,018 die ze niet bezitten) en dat dus deze laatsten nog niet zoo gemakkelijk zich door de minderheid zullen laten overhalen tot eenen oorlog tegen het noorden, waarin zonder twijfel het zuiden het onderspit zou delven; enz.

Men ziet uit het bovenstaande dat de slavernij-kwestie hier eigenlijk alle anderen beheerscht, en het doet daarom ons Nederlanders goed, dat onze vroegere landgenooten aan gindsche zijde van den Oceaan genoegzaam allen zich scharen onder de vlag der vrijheid en *Fremont* als den vriend der vrijheid tot hunnen kandidaat verkiezen. Zoo lezen wij in den *Sheboygan Nieuwsbode*, die als het orgaan der Hollanders mag beschouwd worden:

....,,Stijgt er niet eene stem in uw binnenste op, die u smeekt voor uwe verongelijkte broeders dat erfdeel te behouden, hetwelk de Almagtige voor de Vrijheid heeft weggelegd? Ik lees op uw gelaat het antwoord van uw hart; wij willen geene slaven meer; wij willen geen nieuw grondgebied blootstellen, om door hen bebouwd te worden, wier lot het is van hunne geboorte af, om onder het zweepkoord te zwoegen. Wij willen niet door slavendrijvers van de stembussen worden gezweept; wij willen geenen slaaf van het Zuiden aan het hoofd der Republiek plaatsen, om hare zaken te besturen en hare wetten ten uitvoer te leggen. Broeders, geen neger in de rijstvelden van het Zuiden is zoo groot een slaaf als de man, die nu in den presidentialen zetel zit (*Pierce*); geen slaaf in het katoenveld, die zoo gebonden zal zijn als *Buchanan*, als hij verkozen wordt; want hij heeft zich zelven als leerling aan het Zuiden verhuurd, voor de vier aanstaande jaren, om zijnen meester in alle dingen te dienen. Wij willen zulken niet. Laat hen, die bij de stembus in bedrog hun voordeel zoeken, laat hen, die zaken doen bij de publieke verkoopingen der slaven, laat de vrouwenslaanders en menschenstekers er zulk eenen nemen: wij willen niemand hunner. Wij willen, doordrongen door het gevoel van regtvaardigheid en menschelijkheid, eenen juichkreet aanheffen voor Vrijheid en *Fremont*."

— Een blad van Richmond in de Vereenigde Staten spreekt in de volgende bewoordingen over den handel in slaven: »Nimmer" zegt het blad, »is de vraag naar slaven zoo groot geweest als gedurende de maanden Mei, Junij en Julij. Gedurende dien geheelen tijd zijn de prijzen dan ook zeer hoog geweest. Dit laatste punt is zeer opmerkelijk, want de zomermaanden zijn over het algemeen de slechtste van het geheele jaar voor dit artikel. Men noteert thans eerste kwaliteit vrouwen 1000 à 1100 dollars en mannen 1250 à 1500 dollars. Onlangs werd eene jonge negerin van een goed uiterlijk te Richmond met onderling genoegen met 1700 dollars betaald. Op speculatie werd een groot aantal negers gekocht en er zijn in deze stad niet minder dan 2,000,000 dollars disponibel om in dit artikel te plaatsen." — Zoude men niet zeggen, dat er sprake was van eenige balen koffij of kisten suiker? Maar niets is natuurlijker, daar het toch aan allen, die de werken van eene *Beecher Stowe* en andere kampvechters tegen de slavernij hebben gelezen, bekend is, hoe ook de handel in slaven alle menschelijk gevoel uitdooft.

— De toestand van generaal *Walker* in Nicaragua werd al meer en meer hagchelijk. Zijn bewind werd zeer impopulair. Daarentegen won *Rivas* terrein.

— De opstand, op St. Domingo uitgebarsten (in ons vorig nommer vermeld), is niet van dien omvang als men gedacht heeft. Een aantal inboorlingen schijnen namelijk voor zich zelven de hoedanigheid van Spanjaard geëischt te hebben, in gevolge een onlangs met Spanje gesloten tractaat, weshalve zij zich tot den Spaanschen consul wendden. De president *Santana* en zijne ministers hebben in dien stand van zaken hun ontslag willen indienen. Volgens anderen, hebben eenige Spanjaarden op St. Domingo getracht, het eiland onder Spaansche heerschappij te brengen.

RUSLAND.

De berigten uit Petersburg van den 22sten Aug. melden, dat de buitenlandsche gezanten dien dag van daar naar Moskou vertrokken zijn, om de feestelijkheden der plegtige krooning van Keizer *Alexander* bij te wonen. Door de zorg des gouvernements was een bijzondere spoortrein tot hunne beschikking gesteld, en alle maatregelen genomen om hun den overtogt aangenaam te maken.

— Uit Polen wordt gemeld, dat de hoogere Poolsche adel, die tot dusver wantrouwend zich terughield, thans sedert de troonsbestijging van Keizer *Alexander* openlijk en vol vertrouwen tot het hof toenadert, waar hij waarschijnlijk eene groote rol zal spelen. Deze verandering wordt daaraan toegeschreven, dat zij, nu *Napoleon* en lord *Palmerston* bij de algemeene crisis niets voor Polen hebben gedaan, aan de wedergeboorte van hun vaderland niet meer gelooven. De Keizer ontvangt die heeren welwillend en schenkt hun zijne gunst, wanneer zij alle staatkundige droomerijen laten varen. De rijke Poolsche familiën zullen bij de krooningsfeesten in grooten getale tegenwoordig zijn.

Eene andere zeer welkome verandering in Polen is het ophouden van alle lastige formaliteiten aan de grenzen en van de omkooping der lagere beambten. Aan vele burgers is vergunning verleend om te studeren en in de militaire dienst bevordering toegekend. De Israëlieten mogen in de geneeskunde studeren en dan bij het leger als officieren van gezondheid dienen. Het onderwijs zal ook in Polen eene volkomene reorganisatie ondergaan; de onderwijzers zullen uit den geleerden stand gekozen worden.

— Aan het *Journal des Débats* wordt uit Petersburg geschreven, dat de aandacht der Russische regering thans bijzonder op de oostelijke en zuidelijke provinciën des rijks gevestigd is. De gouverneurs-generaal der uitgestrekte Siberische provinciën werden naar de hoofdstad geroepen, om persoonlijke mededeeling te doen van de nieuwe plannen en de tot beschikking gestelde middelen te erlangen, die in de onmetelijke landen van Azië gebruikt moeten worden. Niet enkel aan de rivier de Amur zijn de Russen diep in het stamland der tegenwoordige Chinesche dynastie doorgedrongen, — zij hebben hunne vestingliniën en posten reeds ver buiten de Siberische zuidgrens uitgebreid, zoodat de weg naar Calcutta in Indië reeds 120 Duitsche mijlen korter is dan die naar Petersburg. West-Siberië, zooals het thans is, strekt zich van de IJszee 30 graden zuidelijk uit, hetgeen overeenkomt met den afstand van de Noord-Kaap tot Konstantinopel. De vlakke inhoud van deze verbazende landstreek, die van het rijk van den ijsbeer tot aan het gebied van den tijger en van de weiden van het rendier tot in het land van den kameel reikt, is ongeveer zoo groot als het gansche Indo-Britsche rijk of 6¼ maal zoo veel als Frankrijk.

ITALIE.

Bij den ongunstigen staat van de schatkist der Pauselijke regering, heeft de minister van financiën zich tot den secretaris van staat, den kardinaal *Antonelli*, gewend om hem de noodzakelijkheid onder het oog te brengen, de terugroeping van de Oostenrijksche bezetting te verzoeken, ten einde de sommen, benoodigd voor het onderhoud van die troepen, aangewend kunnen worden voor het vormen van een eigen leger. De kardinaal heeft echter geweigerd daartoe over te gaan; ten gevolge waarvan de minister van financiën zijn ontslag zou hebben aangeboden. De Paus moet dat ontslag geweigerd hebben. Daarentegen heeft de Pauselijke regering den 16den Aug. een' inspecteur naar de legatiën gezonden, ten einde zich aldaar met den staat van zaken bekend te maken en te onderzoeken, of thans niet het tijdstip zou daar zijn, dat men de Oostenrijksche regering zou kunnen verzoeken de bezettingstroepen terug te roepen. Het is hier niet overbodig mede te deelen, dat de Fransche bezettingstroepen te Rome op kosten van Frankrijk zelf onderhouden worden.

Te Turijn is eene belangrijke brochure van den heer *Jarini*, over de rooverijen in den Kerkelijken Staat, verschenen, waaruit blijkt, dat deze sedert het herstel der geestelijke regering in 1840, toegenomen zijn. Men heeft aan de bevolking de wapenen afgenomen en alleen de roovers zijn gewapend; desniettegenstaande worden door de krijgsregtbanken zij ter dood veroordeeld, die een' roover geherbergd of zich met hem afgegeven heeft. Alleen in Bologna hebben deze regtbanken 178 menschen ter dood doen brengen. Volgens de statistiek van den Kerkelijken Staat, bevonden zich in 1850 10,436, in 1851 11,279, 1852 11,767, 1853 12,033, 1854 13,006 menschen in de gevangenissen. Alleen in de gevangenis van het *Forte Urbano* (gemeente Bologna) waren op den 31sten Aug. 1855 in hechtenis 683 menschen, van welke 21 door de sacra consulta, 191 door de krijgsregtbanken, 7 door de regtbanken der bisschoppen veroordeeld waren, terwijl 124, zoo als het gevangenisregister zegt, uit *voorzigtigheid* in hechtenis gehouden worden; de overige zijn door de gewone regtbanken veroordeeld.

De goede verstandhouding tusschen de Oostenrijksche autoriteiten en die van Parma is hersteld. Dit is hoogst waarschijnlijk daaraan toe te schrijven, dat het gouvernement van de hertogin van Parma zich geheel onderworpen heeft aan den wil van den generaal *Baumgartner*, opvolger van den heer *de Crenneville* in het opper-commando over het Oostenrijksche bezettings-leger.

De *Morning Post* meldt dat het eerste regement grenadiers te Napels is ontbonden, zijne officieren bij de linie-regementen ingedeeld en de manschappen verstrooid zijn.

Volgens den *Times*, zal Engeland zijne hulp verleenen aan Sardinië tegen de Oostenrijksche interventie.

SPANJE.

Het besluit tot opheffing der nationale garde heeft weder veel kwaad bloed gezet in Spanje en zal door de liberale partij waarschijnlijk als eene oorlogsverklaring van den maarschalk *O'Donnell* opgenomen worden, die thans op zelfbehoud zal dienen bedacht te zijn. »Het eerste bedrijf van het tooneelstuk — zoo schrijft men uit Madrid — schijnt nagenoeg afgespeeld, en in het volgende zullen welligt nieuwe personen ten tooneele komen. Men zegt dat de maarschalk *Narvaez* reeds achter de schermen staat. De maarschalk *O'Donnell* is onverschrokken, gelijk eenen krijgsman van Ierschen bloede betaamt; maar onversaagdheid is niet altijd genoeg om iemand voor den val te behouden."

Ook het ontslag van generaal *San Miguel* als kommandant der hellebardiers te Madrid is als een gevolg te beschouwen van de opheffing der militie. Waar zulke gematigde mannen aan de regering hunne krachten onthouden, daar is het duidelijk, dat *O'Donnell* hoe langer hoe meer alleen zal staan, en zonder steun eindelijk wel voor de reactionnairen zal moeten wijken, voor wie hij de baan slechts effen zal gemaakt hebben.

De ontevredenheid heeft in Catalonië nog nieuw voedsel be-

komen door een besluit van den heer *Zapatero*, kapitein-generaal, waarbij, in het belang der openbare orde, al de genootschappen van fabrikanten en arbeiders in Catalonië worden ontbonden. Die genootschappen, welke opgerigt werden met een uitsluitend menschlievend en liefdadig doel, worden thans beschuldigd, dat zij zich laten bezigen als de werktuigen van bijzondere belangen en van daardoor de oorzaak te zijn van de gisting, welke voortdurend in die provincie heerscht. Voortaan zullen alleen genootschappen toegelaten worden, die zich onderlinge hulp ten doel stellen, en dan nog zullen zij vele waarborgen moeten leveren, dat zij van dit doel niet zullen afwijken.

— Den 26sten Aug. is te Madrid het huwelijk van prins *Adalbert van Beijeren* met de infante, zuster des Konings, gesloten. De prins, broeder van Koning *Otto* van Griekenland, is, zoo als men weet, bestemd om dien Vorst op te volgen als Koning van Griekenland. Er moeten echter, alvorens hij daartoe geregtigd zal zijn, nog eenige bezwaren van geestelijken aard worden uit den weg geruimd, in verband met de bepalingen der constitutie des lands, volgens welke de Souverein de Grieksche eeredienst moet belijden. Men spreekt van een congres 't welk ook te dier zake te Londen zou worden gehouden.

Bij het huwelijkscontract is bepaald dat de bruidschat der infante zeven millioen realen (*f* 875,000) zal bedragen, en de prins haar elke drie maanden voor haar toilet enz. *f* 1100 zal geven.

DUITSCHLAND.

Te Hannover werden den 29sten Aug. de inschrijvingen geopend voor een nieuw op te rigten credietbank waarvoor 8 millioen th. verlangd werd. In stede daarvan is er voor vier duizend millioen ingeschreven. De militaire magt moest tusschenbeide komen, om de orde bij de inschrijving te handhaven. Geld schijnt dus ook daar genoeg voorhanden te zijn.

— De machinefabrijken in Duitschland zijn tegenwoordig zoo met werkzaamheden overladen, dat geene bestellingen meer worden aangenomen. Eene der grootste fabrijken is die van den heer *Börsig* te Berlijn, waar o.a. jaarlijks meer dan 100 locomotieven worden afgeleverd. 3000 arbeiders vinden daar dagelijks werk. Om aan te toonen welk eene enorme winst deze fabrijken afwerpen, wordt aangevoerd, dat de fabrijk van *Börsig* in het afgeloopen jaar eene winst van 600,000 thal. heeft opgeleverd.

GROOT-BRITTANJE.

In de meeste armengestichten te Londen worden de ongelukkige bewoners op zon- en feestdagen wel is waar op gebraden vleesch en pudding onthaald, doch op de werkdagen, bij het minste verzet, mishandeld. Op dit oogenblik wordt in het werkhuis van Marylebone een onderzoek gevoerd jegens eenigen van het dienstpersoneel, die het inzonderheid op de vrouwelijke bewoners schijnen geladen te hebben, dewijl zij deze, bij de geringste aanleiding, door stokslagen en andere ligchamelijke tuchtigingsmiddelen tot stilte brengen. De *Advertiser* verlangt dat de schuldigen niet met ontslag, maar met gevangenzetting gestraft worden.

— Sedert eenigen tijd merkt men in verschillende Engelsche dagbladen, en daaronder zelfs zeer voorname, eene verontrustende zucht op om de Fransche regering aan te vallen, waarbij zelfs de persoon des Keizers geenszins gespaard wordt. De *Morning Advertiser* gaat zoo ver om te zeggen, dat de alliantie tusschen Engeland en Frankrijk onmogelijk en in haar beginsel reeds verbroken is.

Wat mede opmerking verdient, is de honende taal, waarmede de Engelsche dagbladen, en zelfs de *Morning Post*, het hoofdorgaan van lord *Palmerston*, de Koningin van Spanje aanvallen. Nooit zelfs is eene schaamtelooze avonturierster zoo smadelijk bejegend als thans die Koningin door genoemd blad. Inderdaad een vreemd verschijnsel, dat de Engelschen, die zulk eene eerbiedige gehechtheid voor hunne Koningin hebben, zich zoo ver laten medeslepen, andere souvereinen te beschimpen.

Dit bewijst niet dat de politieke handelingen van maarschalk *O'Donnell* en van Koningin *Isabella* de Britsche beginselen tegenstaan, maar dat het hoofd des Spaanschen bewinds het gepast heeft geacht zich meer aan Frankrijk dan aan Engeland te houden. Daarin ligt het gansche geheim van den toon van den *Morning-Post*, het gedienstig en spraakzaam orgaan van het ministerie van buitenl. zaken.

In het algemeen gaan de Fransche dagbladen die geacht worden min of meer de denkwijze van de regering uit te drukken, van een geheel ander standpunt uit dan de Engelsche, en dit verschil van gevoelen moet, naar men verzekert, mede tusschen de kabinetten van beide landen bestaan. De houding van de Engelsche drukpers moet te Parijs veel ontevredenheid baren, vooral dewijl men door de voorzigtige taal der Londensche dagbladen, gedurende den laatsten oorlog, verwend was en reeds begon te gelooven, dat men daar alles goedkeurde wat in of met goedkeuring van Frankrijk geschiedde.

— Te Belfast heeft meest al het werkvolk, gebruik makende van de schaarschheid aan handen, den arbeid gestaakt, omdat aan hunnen eisch van hooger dagloon niet werd voldaan. Ook in andere gedeelten van het vereenigd koningrijk is gebrek aan arbeiders, ten gevolge van den arbeid op het veld, waar alles druk in de weer is om den oogst binnen te halen.

— De *Morning Post* meldt nu, dat de troepen der geallieerden de vooralsnog Griekenland niet zullen verlaten.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* bevat een aantal benoemingen bij de orde van het Legioen van Eer, ter zake van de, dit jaar gehouden Parijsche tentoonstelling van vee. Onder de benoemden zijn vele buitenlanders, onder welke wij ook vinden den heer *Gevers Deynoot*, commissaris voor Nederland, die tot ridder dier orde is benoemd.

— Het trekt de aandacht, dat alle mogendheden, te midden van den stilstand in alle diplomatieke aangelegenheden en bij de kalmte, welke Europa thans geniet, hunne krijgsmagt te land en ter zee, nagenoeg op dezelfde hoogte houden. Zoo heeft Frankrijk op dit oogenblik nog 450,000 man onder de wapens, terwijl in de maritieme arsenalen de grootste bedrijvigheid heerscht.

— Er zijn in de hoofdstad weder oproerige geschriften aangeplakt. Van belang is die dwaasheid echter thans gelukkig niet.

— Op het gevaar af van sommigen onzer lezers daarmede te vervelen, komen wij al weder terug op de trouwens meest gewigtige kwestie van dit oogenblik in Frankrijk, den strijd tusschen de hoofdorganen der beide ultra-Katholijke partijen. Daar voortdurend meer van de hooge geestelijkheid zich mengen in dezen strijd, zal, zoo er niet spoedig van Rome of Parijs uit eene stem opgaat om den twistenden het stilzwijgen op te leggen, welligt het geheele episcopaat weldra zich verpligt achten in dezen twist partij te kiezen. Een vreemd schouwspel voorwaar. Terwijl de staatkundige wereld nog niet lang geleden den vrede besloten heeft, verdeelt de geestelijke wereld zich in twee partijen, in twee legerkampen, die hartstogtelijker en strijdlustiger tegen elkander overstaan dan ooit het geval is geweest met de Russische legers en die der Westelijke mogendheden.

Tot op dit oogenblik hebben negen of tien Fransche prelaten zich ten gunste van den *Univers* uitgelaten, terwijl zich nog niet één openlijk ten voordeele van den *Ami de la Religion* heeft doen hooren. Slechts de bisschop van Montpellier en de aartsbisschop van Bordeaux zijn bemiddelend opgetreden en hebben tot vrede en gematigdheid aangespoord.

De laatste die zich aan de zijde van het dagblad *l'Univers* heeft geschaard, is de bisschop van Avignon. Deze rigt zich echter niet regtstreeks tot *l'Univers*, maar tot zijn' tegenstander, in welken hij sterk afkeurt, dat hij den *zachtmoedigen en vredelievenden* verdediger van het ultramontanismus in een' twist heeft gewikkeld. Van den schrijver der brochure »*de Univers* veroordeeld door zich zelven" spreekt deze bisschop met de grootste minachting.

Van eene liberale zijde wordt verzekerd, dat de afgelegde verklaringen ten gunste van het dagblad *l'Univers*, algemeen een' ongunstigen indruk in Frankrijk hebben te weeg gebragt. Men wil dan ook, dat eenige prelaten de regering hebben gepolst, of het niet mogelijk zou zijn om, door eene officiële waarschuwing te rigten aan de clericale organen, *l'Univers* zoowel, als *l'Ami de la Réligion*, aan beide te gelijker tijd het zwijgen op te leggen; doch dat men in de hoogere kringen heeft gemeend, dat, naardemaal de openbare orde door dezen strijd niet in de waagschaal werd gesteld, er volstrekt geen aanleiding voor de centrale overheid bestond, om op eene zoo ernstige wijze tusschenbeiden te komen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 1 September.

Bij koninklijk besluit van den 20sten Aug. is ten laste van den staat aan mr. *D. Donker Curtius*, als voormalig minister van justitie, een pensioen verleend van *f* 3738 's jaars.

— De Keizer van Oostenrijk heeft jhr. mr. *H. M. C. Clifford*, hofmaarschalk des Konings, en den schout-bij-nacht *'t Hooft*, benoemd tot kommandeurs van de Leopoldsorde; jhr. *F. de Casembroot*, adjudant des Konings, tot ridder derzelfde orde, en den heer *K. J. G.* baron *van Hardenbroek*, ordonnans-officier van Z. M., tot ridder der orde van de IJzeren Kroon.

— De maatschappij ter bevordering der veeartsenijkunde heeft den 26sten dezer alhier hare 16de jaarlijksche vergadering gehouden. Door verschillende veeartsen werden mededeelingen gedaan over de inenting der longziekte onder het rundvee, waaruit bleek, dat dit middel in Zuid-Holland veel opgang maakt en de landbouwers er zeer mede ingenomen worden, zoodat er alleen dit jaar reeds ongeveer 5000 stuks waren ingeënt. Eindelijk werd er eene commissie benoemd, om zich in persoon tot den minister van binnenl. zaken te wenden, en hem op nieuw het aanbieden te verzoeken eener wet op de uitoefening der veeartsenijkunde.

AMSTERDAM, 1 September.

Een van de feestvierenden in Amsterdam die op de tribune was geplaatst, waarop de Koning en de genoodigden zich bevonden, zendt aan de *Utr. Ct.* onderstaand berigt.

»In de *Amst. Courant* is de redevoering geplaatst, die door Z. M. is uitgesproken, vóór de onthulling van het monument, op den 27sten dezer.

»Dat stuk is, waarschijnlijk, op officiële wijze, aan die courant medegedeeld; maar de Koning heeft zich niet bij het dáár medegedeelde bepaald. Z. M. heeft, in eene warme improvisatie, meerdere woorden gesproken, die niet voor de natie verloren mogen gaan; o. a. de volgende:

„Als ik mijne oogen laat weiden over die zamengevloeide menigte, als ik die geestdrift zie, gepaard met zoo veel eensgezindheid en met zoo veel liefde voor het vaderland en voor mijn Huis, dan mag ik mijne tevredenheid en mijne vreugde niet verbergen. — Hoog klopt mij het hart in de borst, met een zeker gevoel van trotschheid. Welke vorst zich ook moge verheugen in den roem van zijn volk, ik ben er trotsch op, dat ik de Koning ben van die trouwe, eerlijke Nederlandsche natie, die ik hartelijk liefheb. Moge deze feestviering mede daartoe strekken, dat de band nauwer worde toegehaald, die het volk aan het stamhuis van Oranje verbindt, en neemt mijne verzekering aan, mijne heeren! dat ik niets onbeproefd zal laten, om dat brave volk gelukkig te maken."

— Zaturdag heeft de prijs der kaas op de markt te Delft, de enorme hoogte bereikt van *f* 30 per 100 Ned. pond, zijnde het dubbele van de hoogste prijzen van vroegere jaren.

— Verleden Zaturdag is te Leiden aanbesteed het maken van het gebouw, 't welk bestemd is voor het onderwijs in de natuur, schei- en ontleedkunde bij de hoogeschool en voor de tot die vakken en tot den landbouw behoorende verzamelingen. De hoogste inschrijving was *f* 148,000, de laagste *f* 115,767. Heeren curatoren hebben zich de gunning voorbehouden.

ROTTERDAM, 31 Augustus.

Gisteren namiddag omstreeks vijf uur is bij het zoeken van een lek aan eene gaspijp, in een bovenhuis aan de Oppert alhier, eene gasontploffing ontstaan, waardoor een groot gedeelte van het plafond, waartusschen zich de gas verzameld had, beschadigd is, terwijl de vensters voor een deel stuk geslagen zijn. — Wederom eene waarschuwing om geene pijpen tusschen zolders en plafond te leggen. Het moge dan al niet zoo mooi staan als de gaspijpen in de vertrekken zigtbaar zijn, het mindere gevaar voor ontploffing of brand weegt ruimschoots daarentegen op.

— Onlangs hebben wij melding gemaakt van een door den heer *Gudde* te Rotterdam verkregen veiligheids-middel op het gebied der spoorwegen, waardoor het derailleren wordt voorkomen en de treinen spoediger in hunne vaart kunnen worden gestopt.

Thans deelt die heer in de *Rott. Ct.* mede, dat hij zich tot de directiën der spoorwegen heeft gewend om zijne uitvinding aan deze kenbaar te maken, mits men vooraf met hem eene overeenkomst treffe, die zijn geheim met de gevolgen waarborgt.

Die directiën daarentegen wenschen, vóór dat zij eene overeenkomst sluiten, zijne uitvinding te leeren kennen, waartoe genoemde *Gudde* niet genegen is, ofschoon hij zich overtuigd houdt, dat zijne uitvinding zal strekken tot het behoud van menschenlevens. Is dit werkelijk het geval, dan is het te wenschen dat spoedig een einde kome hetzij aan de kleingeestigheid van de directiën, hetzij aan het te groote egoïsme van den uitvinder.

— Vrijdag avond is op den Hollandschen spoorweg eene koe overreden, tijdens zich 5 à 6 van deze dieren bij het passeren van den laatsten trein op de hoogte van Delfshaven op den weg bevonden; het bragt een geweldigen schok, maar geene ongelukken te weeg. — Als men bedenkt, dat het overrijden van eene koe het jongste spoorwegongeluk bij Antwerpen heeft ten gevolge gehad, dan mogt men toch ook hier te lande er wel op bedacht zijn eene goede afsluiting tusschen spoorwegen en de aangrenzende landen tot stand te brengen.

(Van eene partikuliere zijde wordt ons medegedeeld, dat aangaande het ongeluk bij Schiedam op den 10den dezer, nog altijd geene nauwkeurige inlichtingen te bekomen zijn. De raad van administratie der Hollandsche spoorweg-maatschappij heeft al de geëmploijeerden op het station te Schiedam ontslagen en meent daarmede genoeg gedaan te hebben. Evenwel is het van openbare bekendheid, dat van het station Vogelenzang af tot Rotterdam toe, de spoorweg sedert lang in een slechten staat verkeert, zoodat velen zich verwonderen, dat er niet meer ongelukken nog ten gevolge van derailleren voorvallen. Voorts is sedert het voorgevallene, in de dagbladen op onderscheidene andere gebreken in het toezigt op een veilig vervoer gewezen, die, zoo ze niet worden weggenomen, vroeg of laat de noodlottigste gevolgen moeten na zich slepen. Bij dezen stand van zaken baart het stilzwijgen van genoemden raad onmiskenbaar groote ongerustheid onder het publiek.)

BREDA, 30 Augustus.

Men verneemt, dat het der directie van de spoorwegbaan van Breda op Antwerpen heeft behaagd, te besluiten, dat op 1 September a.s. een groot aantal werklieden aan de stationsgebouwen zal bedankt worden, en dat hunne aldaar zoo noodzakelijk te verrigten diensten zullen worden waargenomen door eenige wachters, thans geplaatst aan de kleine halten of overpaden der spoorweg-linie; zullende na dat tijdstip die betrekking worden waargenomen door de vrouwen der wachters. — Zou ook hier niet weder de zuinigheid de wijsheid bedriegen? Het heeft er ten minste wel den schijn van.

ARNHEM, 29 Augustus.

Op de kermis alhier is eene tent geplaatst, genaamd *Theatre Nouveau*, waarin voorgesteld wordt het gebeurde met den eerwaarden heer *A. van Herwaarden*, te Opheusden. (Onze lezers weten, dat die geachte leeraar verleden jaar op den kansel, terwijl hij zijne hoorders opwekte om gerust het einde des onweders af te wachten, door den bliksem werd getroffen en gedood.) Het zal voorzeker aller goedkeuring wegdragen, dat de bevoegde magt te Arnhem reeds is tusschen beiden gekomen om aan deze hemeltergende speculatie een einde te maken en de voorstellingen te doen staken. Het is intusschen zeer te wenschen — waaraan wij trouwens niet twijfelen — dat ook op andere plaatsen deze ongerijmde vertooning worde geweerd.

De lezer oordeele! Het affiche kondigt de voorstelling aldus aan: »Bij den aanvang stelt men UEd. voor, het zamentrekken van twee donderbuijen tegen elkander, hetwelk den kerkganger afschrikte om de godsdienstoefening bij te wonen. Daarna gaat men over tot het beschouwen der kerk, in welke men den predikant zijne laatste woorden tot zijne gemeente, voor zooveel dezelve was opgekomen, hoort rigten, want in dezen oogenblik slaat de bliksem in de kerk en treft den geliefden leeraar. En ten slotte stelt men UEd. voor, het vervoer van het stoffelijk overblijfsel van dezen waardigen en algemeen betreurden predikant."

— In de vorige week zijn te Putten en Nijkerk, in de Veluwe, opmetingen gedaan, tot den aanleg van een spoorweg. Volgens zekere informatiën, zoude het voornemen bestaan dien weg aan te leggen uitgaande van den Rijnspoorweg te Driebergen op Amersfoort, Nijkerk, Putten, Harderwijk, Elburg tot Zwolle en het geheele werk, na bekomen concessie, ten uitvoer gelegd worden door eene Fransch-Belgische maatschappij, bij welke de benoodigde gelden tot dat einde geheel beschikbaar zijn. Spoedig dacht men door het stellen van bakens, de meer juiste rigting van den weg aan te wijzen.

ASSEN, 1 September.

In de Westerborker en Broeker veenen is men thans bezig het terrein op te nemen, waar langs een zijtak naar het Oranjekanaal zal gegraven worden, hetwelk voor het dorp Westerbork de beste resultaten zal opleveren.

GRONINGEN, 2 September.

Naar wij vernemen, zal de verjaardag van Z. K. H. WILLEM NICOLAAS ALEXANDER, Kroonprins der Nederlanden, alhier aanstaanden Donderdag worden gevierd door het houden eener parade van al de alhier in garnizoen liggende troepen.

— Uit de door burg. en weth. voorgedragen begrooting dezer gemeente voor 1857, blijkt dat de inkomsten worden voorgesteld op een bedrag van *f* 613,278.46, de uitgaven van *f* 613,052.03½, zoodat er een batig slot zou aanwezig zijn van *f* 226,42½. Deze cijfers zijn vooral zoo hoog opgevoerd door de opbrengst van eigendommen der gemeente, die in den loop van dit jaar zullen worden verkocht tot aflossing van gemeenteschulden en welke opbrengst wordt geraamd op *f* 175,000. Onder de posten die verder onze aandacht meer bijzonder tot zich trokken, merken wij op den hoofdelijken omslag, die ook over het dienstjaar 1857 even als over het loopende is uitgetrokken op een bedrag van *f* 30,000; de ontvangsten bij het stadskantoor (huur van land en landgoederen, van huizen, van tollen en sluizen buiten de gemeente, enz.) *f* 70,701.80; die bij het veenkantoor *f* 99,744.88½; een post van *f* 19,962.50 wegens bijdragen voor den aanleg van een kunstweg langs het Stadskanaal. De cijfers van de verschillende hoofdstukken van uitgaven zijn vrij stationair gebleven. Alleen is ten gevolge van bovengenoemden verkoop, hoofdstuk 7 afdeeling 1, »renten en aflossingen van aangegane geldleeningen", die de laatste jaren op omstreeks *f* 80,000 was uitgetrokken, thans gebragt op *f* 251,564.44. Van het subsidie voor de graving van het Noord-Willemskanaal is op deze begrooting *f* 10,000 gebragt, voor de wegruiming van de Marwixpijp *f* 7100, voor het maken van eene nieuwe brug in plaats van den Kijk-in-'t Jatsboog en het vernieuwen van den walmuur aldaar *f* 17,000. Ter bestrijding van onvoorziene uitgaven is nog er vrij aanzienlijke som van *f* 20,000 uitgetrokken.

— De basculerende loopbrug, gelegd in de plaats van den ingestorten St.-Jansboog, ofschoon nog niet geheel voltooid, is toch reeds zoo verre gevorderd, dat zij kan worden gepasseerd, zoodat het groote ongerijf der daaromtoe wonenden opgeheven is.

— Navolgend voorval mag dienen om de plattelandbewoners tegen het opnemen van vagebonden te waarschuwen.

Reeds sedert een paar maanden had een landbouwer onder Ezinge een' man in dienst genomen, die hem geheel onbekend was; hij werkte goed en zijne diensten vonden gereede belooning, zoo het scheen tot tevredenheid van meester zoo wel als van knecht. — Doch op een vroegen morgen roept men hem te vergeefs, en spoedig ontwaarde men, dat hij, met medeneming van vele kleederen, ook van zijnen medeknecht, is vertrokken. Die medeknecht begeeft zich dadelijk ter opsporing naar de rijksveldwachters VAN DIEREN en ALSERDA, beide te Noordhorn gestationneerd, en wordt ontdekt, dat reeds een gedeelte der gestolene goederen te Grijpskerk verkocht is. Bij verder onderzoek bleek, dat de weggeloopene in Junij uit Ommerschans was gedeserteerd, en door de justitie werd nagespoord, ter zake hij brandbrieven had geschreven. Men verneemt dat hij nu te Leeuwarden is aangehouden.

— Ged. staten hebben d.d. 28sten Aug. het volgende besluit genomen: »Gelezen eene missive van z. exc. den heer minister van binnenlandsche zaken, d.d. 22sten dezer maand, no. 146 (2de afd.), daarbij te kennen gevende, dat de toenmalige minister van dat departement, bij missive van den 17den September en 1sten November 1845, nos. 87 en 111, aan gedeputeerde staten in de onderscheidene provinciën mededeeling heeft gedaan van 's Konings begeerte, dat nergens, waar poorten of wallen aanwezig zijn, de wegruiming daarvan plaats hebben mogt; dat echter zich thans de vraag heeft voorgedaan, of die aanschrijving nog wel van kracht kan worden beschouwd en of zij niet geacht moet worden door de gemeentewet vervallen te zijn, en dat het Z. M., naar aanleiding daarvan, behaagd heeft, bij kabinets-schrijven van den 17den Augustus l.l., no. 57, te be-lissen, dat de bedoelde aanschrijving als niet meer verbindend aan te merken is;

»Is goedgevonden: het vorenstaande, door middel van het Provinciaal blad, ter kennis te brengen van de gemeentebesturen in dit gewest, ten einde daarop, voor zoo veel zij bij de zaak betrokken mogten zijn, te kunnen letten."

— In ons vorig nommer gaven wij den wensch te kennen, dat op het voorbeeld van ged. staten van Gelderland, ook in deze provincie de landbouwende stand mogt worden opgewekt tot deelneming aan de groote landbouwkundige tentoonstelling te Parijs. Wij zien thans, dat ged. staten dezer provincie zich die zaak reeds hebben aangetrokken en bij besluit van den 28sten Aug. ter kennis van belanghebbenden hebben gebragt eene bekendmaking van de commissie van landbouw in deze provincie van den 25sten Junij, waarbij deze de aandacht der veehouders vestigt op bedoelde tentoonstelling, welke in Mei en Junij van het 1857 wederom te Parijs zal gehouden worden. »De commissie meende nu reeds de aandacht daarop te moeten bepalen, omdat de inzenders van beste koeijen op die tentoonstelling het zekerst zullen kunnen rekenen op eene bekroning of in allen gevalle op eenen gunstigen verkoop te Parijs, zoo zij in tijds eene goede keuze van derwaarts te zenden melkvee hebben gedaan, dit alsdan zorgvuldig voeden en het hiermede zoo inrigten, dat zoodanige koe in de maand Julij of Augustus het kalf werpt; welke laatste omstandigheid voor de gegadigden in Frankrijk de waarde der voorwerpen natuurlijk bijzonder verhoogt.

»De commissie zal hare beste pogingen aanwenden, dat het vervoer naar Parijs zoo gemakkelijk en onkostbaar mogelijk gemaakt wordt en noodigt de belanghebbenden uit, om aan een der leden of aan den secretaris der commissie vóór den 1sten Januarij 1857 opgave te doen der voorwerpen, die zij willen inzenden."

— Uit Deventer schrijft men, dat op de stads weiden aldaar bijna dagelijks, met het beste gevolg, door den veearts SMITS vee wordt ingeënt als voorbehoeding tegen de longziekte. Ook van andere plaatsen wordt van tijd tot tijd hetzelfde gemeld. We wenschten wel dat dit voorbeeld ook in deze provincie alom navolging mogt vinden en de inënting niet eerst dàn werd aangewend, wanneer reeds werkelijk de longziekte op een stal of weide aanwezig is. Men mag het toch voor uitgemaakt houden, dat inënting een zeer goed, misschien wel het beste der tot nu toe bekende middelen is om de longziekte te voorkomen, en wie zal er voor instaan, dat deze provincie even als Friesland te een of ander tijd door die ziekte in ruime mate zal worden bezocht, nadat reeds in de laatste jaren onderscheidene gevallen zich daaromtrent hebben voorgedaan? Men wachte zich dus voor schade, terwijl het nog tijd is. Die zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht.

— In een' partikulieren brief van *Paramaribo* van den 16den Julij j.l. wordt ons het volgende berigt: »De planters in Suriname bereiden zich thans meer dan vroeger tot de afschaffing der slavernij voor, daar zij zich overtuigd houden dat de emancipatie niet meer kan worden geweerd, en dat dit nog in den loop van dit jaar zal plaats hebben. Zij gelooven dat weldra alle Surinaamsche plantaadjes en slaven door het gouvernement in eigendom en tegen goede betaling zullen worden overgenomen, om de vrijgegevenen verder tot de algeheele burgerlijke vrijheid voor te bereiden. Volgens het hier loopende gerucht, zal Suriname in zes districten verdeeld worden, waarvan ieder district eene gemeente zal uitmaken, in ieder van welke eene groote suikerfabrijk zal worden gebouwd, als ook een opvoedingsinstituut. Suiker blijft vervolgens de eenige productie; de cultures van koffij, kakao, katoen en indigo worden opgeheven, terwijl de kostgronden zullen worden uitgebreid (d. i. de aanplanting van bananen, rijst, maïs en aardvruchten). Dat er iets van dien aard waarheid is, daarvoor pleit vooral, de meerdere aanstelling van politiebeambten, de aanvrage daarvoor, uitsluitend van blanke burgers, en overigens de geheele reorganisatie van het politiewezen en de versterking van de militaire magt. — Zoo als gij weet, is de kolonisatie op post Groningen aan de Saramacca-rivier opgeheven, en de boeren, vroeger aldaar gevestigd, hebben zich nabij de stad als veehouders nedergezet. Ook ik heb aldaar 50 akkers grond gekocht ten westen van de Wanica-straat nabij Poele-pantje-brug, niet ver van 's lands grond Boniface — welke boerderij ik Nieuw Groningen genoemd heb.

» Nabij Sommelsdijk aan de Commewijne heeft dominé CONRADI verlaten plantaadje Lustrijk gekocht, met het doel om al-ar een soort van *Nederlandsch Mettray* te vestigen. Misschien l ik mij daaraan verbinden.

» Alle levensbehoeften zijn hier buitengewoon hoog in prijs: bos banannen *f* 2 en zelfs tot *f* 2,50, patatten de kelder 1,50 tot *f* 2, koffij per Sur. pond 60 cts., blom van 30 tot 0 gulden de barrel, enz.; — echter is die duurte in het voor-eel van ons boeren, daar wij zelve boom- en aardvruchten, ijst en maïs verbouwen, en ook de zuivel en het vee in waarde stijgt; doch wij moeten ook goed *pinaren*" (werken).

— De berigten per overlandmail aangebragt, maken gewag van een droevigen brand van het op de reede van Batavia liggende barkschip de ***Robertus Henderikus*** in den morgen van den 10den Junij. Wij ontvangen daaromtrent het volgende verhaal van een ooggetuige:

In den morgen van den 10den Junij j.l. aan boord van het Nederlandsch barkschip *Robertus Henderikus*, gevoerd door kapitein R. H. MULDER, bezig zijnde eene partij ledige koffijzakken over te nemen, was daarvan omstreeks 7 uur eene hoeveelheid van omstreeks 15,000 overgenomen. De tweede stuurman met een paar der equipage bemerkten alstoen, dat er achter in het onderruim brand in de overgenomene balen was, zonder de oorzaak te weten waardoor die ontstond. Onmiddellijk trachtten zij de in brand zijnde balen over boord te werpen; terwijl de overigen der equipage water aanbragten om den brand tegen te gaan. Echter mogt hun dit niet gelukken. De brand verspreidde zich in alle rigtingen met spoed en nam van oogenblik tot oogenblik toe, zoodat men ten gevolge van de vermeerderende stiklucht en de verspreidende vlammen, genoodzaakt was de wijk naar boven te nemen.

Alstoen trachtte men het aan boord zijnde kruid, pl. min. 25 Ned. ponden, uit de piek der provisiekamer te halen en over boord te werpen; ook dit mogt hun niet gelukken. Door den rook en damp, welke zich reeds aldaar verspreid had, was het onmogelijk daartoe te geraken en keerde men onverrigter zake terug. Ook was het onmogelijk, zoo uit de kajuit als kerk iets mede te nemen. Alleen den chronometer heeft men kunnen redden. Al de goederen van den gezagvoerder en die der stuurlieden zijn daarbij verloren gegaan.

Intusschen maakte men aan boord het noodsein en spoedig werd dit van het wachtschip alsmede van de *Madura* en van bijna alle op de reede liggende koopvaardijschepen vernomen. Onmiddellijk kwam de kommandant van Z. M. wachtschip *Boreas* met twee booten en brandspuiten aan boord, alsmede van Zr. Ms. stoomschip *Meduza* éene brandspuit. Ook den heer DE VEUGT, inspecteur van assurantie, begaf zich naar boord, en werden van de *Gerhardus Jacobus* en *de Cornelia* twee brandspuiten aan boord gebragt. Een aantal booten van diverse schepen melde naar den brandenden bodem om hulp te verleenen. Alle pogingen werden nu met verdubbelden ijver en beleid in het werk gesteld om den brand te overmeesteren; doch mogt dit, niettegenstaande alle aangewende hulpmiddelen, niet gelukken. Men maakte de luiken en kajuitskappen behoorlijk digt, met het doel, om den brand te smoren. Alleen den ingang der kerk hield men open, waardoor men eene massa water zoo met spuiten als emmers enz. aanvoerde. Omstreeks acht uur was men van gevoelen dat de brand verminderde, en wendde eene poging aan om in het achterruim te komen; doch men ontwaarde, dat reeds het tusschendek aldaar was doorgebrand, en in plaats van verminderd, was de brand toegenomen.

Alstoen trad men in overleg het schip op minder diep water te brengen, men slipte bakboords ketting en door behulp van zeilen en een twintigtal booten werd het schip op eene diepte van 3½ vadem water geboegseerd, ten einde het aldaar tot behoud van schip en inhebbende lading door het booren en kappen van gaten te laten zinken voor en aleer het totaal was afgebrand, en om later door duikers de lading des te beter te kunnen opvisschen.

Men liet in gemelde diepte het stuurboords anker vallen, bragt den ketting om den ijzeren fokkemast, ter voorkoming, dat, indien het vuur het houtwerk vernielde en het schip alsdan nog niet aan den grond lag, dit niet zoude kunnen wegdrijven; waardoor welligt andere schepen gevaar hadden kunnen loopen. Het was alstoen omstreeks kwart voor negen.

De kapitein, welke aan wal was, het ongeluk vernomen hebbende, kwam op dit tijdstip aan boord en vond zijnen bodem in dien reddeloozen toestand; de brand woedde toen niet alleen in het achterschip, maar reeds onder het grootluik verschrikkelijk.

Intusschen waren eenige timmerlieden aan stuurboord, buiten boord bezig om gaten in het schip te hakken. Omstreeks negen uur ontbrandde het aan boord zijnde kruid met eene ontzaggelijke ontploffing. Eene zuil van vuur, rook en damp verhief zich in de lucht, hetwelk onder de ijverige hulpverleenenden eene groote verstrooijing te weeg bragt en een ieder naar eene veilige plaats deed snellen. Twee hunner bekwamen daarbij ligte wonden. De orde werd echter spoedig weder hersteld en met vernieuwde inspanning de hand aan het werk geslagen, doch alle aangewende middelen vermogten niets; in weerwil aller pogingen, vermeerderden de vlammen, die reeds door het geheele schip verspreid waren en door de logieskappen (voor bij den boeg) een' uitweg zochten. Alstoen ziende, dat er hoegenaamd geen redding meer bestond en alle aangewende middelen vruchteloos waren, werden de zeilen afgeslagen en zooveel mogelijk van tuig en inventaris geborgen; de aan dek zijnde goederen over boord geworpen, en de niet drijfbare in booten geladen, waartoe een ieder bereidvaardig de hand leende.

Tegen 10 uur was het gelukt 4 gaten in het schip te hakken en stroomde het water naar binnen. Om 11 uur was het water reeds tot 5 voet geklommen. De goederen aan dek over boord zijnde, werden, daar het schip over stuurboord zijde helde, de wanten en perdoens aan bakboord losgemaakt, ter voorkoming dat de masten bij hunnen val, dien men ieder oogenblik kon verwachten, niet op dek zouden nederkomen.

Intusschen was reeds de brand bij het bezaanswant opgeklommen waardoor het gaftopzeil verbrandde. De mast, welke, van hout, van onderen doorgebrand was, viel omstreeks half twaalf over boord; een korten tijd daarna viel ook de groote mast en toebehooren met een ijselijk gekraak over boord. Alstoen verliet de kapitein met nog een paar aan boord zijnde manschappen, door vlam en hitte gedreven, het schip in de boot, om niet bij den val van de fokkemast getroffen te worden. Slechts weinige minuten het schip verlaten hebbende, viel ook de fokkemast over boord, zoodat zijlieden juist in tijds de wijk hadden genomen.

Het water drong langzaam van alle zijden naar binnen, zoodat omstreeks één uur het schip gezonken en onder water was. Alleen de boegspriet en bovenkant der verschansing aan bakboord zijde, bleef voor het oog zigtbaar.

Het schip, dat voor Samarang bestemd was, zou den 12den Junij deze reede verlaten hebben en had reeds een gedeelte lading voor Europa en Samarang aan boord, als: een gedeelte Japanhout, 1000 picols tin, 1500 balen koffij, *f* 80,000 aan zilvermunt en omstreeks 15,000 ledige koffijzakken.

De oorzaak van den brand is onbekend; men vermoedt dat de brand uit de ledige koffijzakken is voortgekomen.

Men betuigt den hartelijksten dank voor de welwillend verleende hulp en onvermoeide pogingen, verleend bij deze noodlottige gebeurtenis, van den kommandant en officieren van Zr. Ms. wachtschip *Boreas* en stoomschip *Meduza*, alsmede van den heer DE VEUGT, inspecteur van assurantie, en eenige gezagvoerders van de koopvaardijschepen en equipagiën.

Wenk voor Landbouwers.

Een zeer gewigtig vraagstuk van plattelands-gezondheidsleer heeft aan den heer HUZARD, lid der keizerlijke maatschappij van landbouw en van den raad van gezondheid en openbare maatregelen van gezondheid van Frankrijk, het onderwerp geleverd tot bemerkingen, die vooral de arbeiders op het platteland ook in deze provincie betreffen, en welke wij uit dien hoofde de hoofdzakelijke overname waardig hebben geacht.

Op bijna alle pachthoeven slapen de knechten, welke aan stallen, schapenhokken enz. verbonden zijn, in de plaatsen, alwaar de dieren, die aan hunne zorg zijn toevertrouwd, verblijven. Niet alleen wordt dit gebruik niet als kwaad beschouwd, maar op sommige plaatsen ten platten lande denkt men, dat eenige ziekten genezen worden door een korter of langer verblijf in de stallen.

Volgens den heer HUZARD moet deze handelwijze, op het gebruik steunende, door het gezond verstand verworpen worden. Hij beschouwt het verblijf van den mensch in eene plaats met dieren opgevuld, als strijdig met al de regelen der gezondheidsleer, omdat men daarin niets anders kan inademen, dan eene kwade lucht, bedorven door de ademhaling der dieren en dus de bestanddeelen missende, welke voor de gezondheid noodzakelijk zijn.

De landbouwers, die deze handelwijze volgen, en deze zijn talrijk, zullen welligt tegenwerpen, dat hunne lieden geen ongemak lijden en over geene ongesteldheid klagen. Maar zij schrijven dan ook aan die zamenwoning niet toe de ziekten, welke hen aantast n, zoo als de kliergezwellen, de ziekelijke toestand van het vochtenstelsel, en echter zijn deze daarvan het gevolg.

De heer HUZARD erkent evenwel dat de verschijnselen, uit dien toestand van zaken voortspruitende, eerst na langen tijd zich voordoen, omdat er afwisseling bestaat in de zuivere lucht welke men bij dag inademt en deze eenigzins toebrengt tot de verdwijning der kwade dampen van den nacht; maar hij houdt vol dat, de invloed moge zich laat doen gevoelen, zijn aanzijn niettemin daadwerkelijk en nadeelig is.

Hij erkent ook nog, dat de ongelegenheid welligt des zomers minder groot is, omdat de lucht over het algemeen droog is, de dieren voor een gedeelte van den dag buiten zijn en men des nachts voor de ververswching van de lucht zorgt; maar des winters is het geheel anders. Inderdaad het hoornvee en de schapen zijn bijna altijd opgesloten; de openingen, welke aan de buitenlucht toegang kunnen verschaffen zijn digt gestopt, de uitwasemingen der dieren hebben bijgevolg geen uitgang en dan is het, volgens den heer HUZARD, wreed en hoogst gevaarlijk, de knechten der hoeve te verpligten, aldaar den nacht door te brengen.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 1 September. Heden morgen had alhier door burg. en weth. de aanbesteding plaats van het afbreken van den Kijk-in-'t Jatsboog en het maken van eene voetbrug. Hierop was ingeschreven voor *f* 1276, *f* 949, *f* 929, *f* 889 en *f* 769, zijnde het laatste biljet van J. H. LIMBURGH, aannemer te Groningen.

KUNSTNIEUWS.

In *Caecilia, algemeen muzikaal tijdschrift*, van den 1sten Sept. komt eene antikritiek voor op eene vroeger in dat blad geplaatste recensie over het orgelconcert van den heer W. R. HAUFF in de Michaëliskerk te Zwolle. Men verzoekt ons dit over te nemen. Daar evenwel de kritiek niet aan onze lezers bekend is, zou deze antikritiek hier ook niet op hare plaats zijn. Wij bepalen ons daarom tot de overname van het volgende: „Het schijnt wel, dat men den jongen HAUFF op allerlei wijzen tracht te duperen. .... Dat zulks ook te Zwolle plaats vindt, is onregtvaardig. Reeds bij de aanvrage tot het geven van dat concert zijn er allerlei listen gebruikt om het tegen te gaan. Niettegenstaande dit alles, had het concert plaats en de heer HEMPENIUS, organist aan genoemde kerk, had wel op zich willen nemen, vooraf de tongwerken te stemmen, bij afwezigheid van den stemmer. Die stemming bleek zich bepaald te hebben tot de 16 en 8 voeten, dewijl de heer HEMPENIUS verzekerde, dat zulks voor de 4 en 2 voeten niet noodig was, daar Z.Ed. ze NB. zelf ook nooit gebruikte. Wat te doen? Onbekend met den plaatselijken toestand des orgels, moest de heer HAUFF tevreden zijn. Hij opende zijn concert met eene fantasie, die eene begaafdheid van gedachten en frissche accoordopvolgingen bevatte." Hierop wordt de uitvoering van de 10 verschillende nommers van het concert nagegaan, waaromtrent door recensent niets goeds was gezegd, maar die in deze antikritiek over 't algemeen wordt geprezen. Ten slotte lezen wij: „Het is te bejammeren dat een jong mensch zoo getrapt wordt; het moet zoo iemand wel ontmoedigen. Hoewel dit met den heer HAUFF niet het geval zal zijn, kome toch schade en schande over hen die hem zoo belagen."

KERKNIEUWS.

HARDERWIJK, 29 Aug. Na het bedanken van ds. TEN BOKKEL HUNINK, te Doornspijk, is door den kerkeraad alhier het navolgende drietal geformeerd: ds. J. BOER KNOTNERUS, te Almkerk; A. J. MOLENAAR, te Scheveningen, en J. A. RUIJS, te Ommen, en daaruit tot leeraar beroepen, ds. A. J. MOLENAAR, te Scheveningen.

— Te Bergum is tot predikant beroepen de heer H. J. E. VAN HOORN, kandidaat bij het prov. kerkbestuur van Utrecht; — te Garijp, ds. H. v. LEEUWEN, pred. te Gaarderen.

— De heer C. BAKKER, pred. bij de Doopsg. gemeente te Leermens en Loppersum, heeft voor de beroeping naar Woudsend bedankt.

(*Ingezonden.*)

Tot onze groote verwondering lezen wij in de Gron. Courant van den 27sten Aug. l.l. een geheel miswijzend berigt uit Uithuizermeeden, betrekkelijk het verg. examen voor den vacanten post van schoolonderwijzer, enz. te Oosternieland.

Daar werd gezegd, dat in de eerste plaats in aanmerking kwamen: J. JONGSMA van Eenrum, A. VENHUIS van Zuidwolde, J. TEN BERGE van N. Scheemda, H. JONGSMA van Pieterburen, J. W. PUMA van Uithuizen en J. KRAMER van Schildwolde.

Dit zestal is verkeerd genomen; want J. JONGSMA had 71, A. VENHUIS 66, J. TEN BERGE 55, H. JONGSMA 60, J. W. PUMA 54 en J. KRAMER 55 goedkeuringsmerken.

Ook werden in dat berigt nog 4 anderen genoemd; n.l. UFKES van Nieuwolda, SCHUURMAN van Middelstum, KRUZE van Nieuwolda en KUIPER van Peize. 't Komt, onzes inziens, niet te pas, om meer personen op te geven, dan die op de nominatie geplaatst zijn. Het kan zoo zijn, dat een of ander persoonlijk belang heeft, om nog een paar te noemen, maar dan zouden wij zulk een inzender toch raden, om die weinigen naar waarheid op te geven. Zijn wij goed onderrigt, dan had UFKES 53, SCHUURMANS (is ons niet bekend), KRUZE 50 en KUIPER van — 53 punten.

Hier wordt gesproken van KUIPER van Peize: die persoon is ons niet bekend.

In allen gevalle is het waar, dat er geen KUIPER van Peize aan het examen heeft deel genomen. Er was wel een KUIPER van Finsterwold, en deze zal wel de bedoelde persoon zijn; want die had 53 punten.

Genoemd berigt eindigt, dat de 4 laatsten in punten van vergelijking met de 6 eersten weinig of niets verschilden.

't Is slechts een verschil van 18 punten, en dit wordt weinig of niets genoemd.

Maar wij begrijpen het; 't zal wel eene lofspraak op die 4 heeren zijn. En is dit zoo, dan vinden wij het wel aardig, vooral wanneer een van hen inzender is. (*)

FINSTERWOLD. KUIPER.

(*) Wij kunnen den heer KUIPER de verzekering geven, dat zijne vooronderstelling ongegrond is, daar de inzender van het berigt in dit examen geheel niet is betrokken geweest. Overigens merken wij hier alleen op, dat het „geheel miswijzende" van het berigt alleen bestaat in eene eenigzins verkeerde volgorde der genomineerden en het zeggen, dat KUIPER te Peize woonde.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 2 *September*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½ pCt.	63 13/16.
Dito Dito	» 3 »	76⅛.
Dito Dito	» 4 »	95 1/16.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5 »	78 1/16.
Dito 1851 en 1852	» 2½ »	40⅛.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5 »	86 1/16.
Dito Nation. Metall.	» 5 »	79¼.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼ »	24 15/16.
Dito Binnenl.	» 3 »	39⅞.
PORTUGAL	» 3 »	45 13/16.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5 »	104¼.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5 »	103¾.
Dito bij *Hope*	» 4 »	85⅞.
Dito bij *Stieglitz*	» 4 »	85⅜.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5 »	—
Dito 6de serie	» 5 »	96 13/16.
Wisselkoers op Londen	zigt..	*f* 11.77.
Dito	6/m...	- 11.67

LONDEN, 2 *September*. Consols 95⅛.

PARIJS, 2 *September*. Fransche 3 pCt. 71.20.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 29 Aug, *Smaal* Bertha, Galatz; *Wortelboer* Bordeaux; Cette, *Braunstahl* Hermanus Isaac, Archang.1; — 30 *van der Grient* Pauline, Suriname.

TEXEL 29 Aug., *Dekker* Komeet, Arica; *Leversteijn* Marg. Maria, Nickerie; *Doewes* Sieka, Dantzig; — 30 *Olthoff* Cathar. en *Gruppelaar* Niessina, Newcastle.

VLIE 28 Aug., *Ruiten* Verwacht.. Newc.; *de Jong* Margar., Archang.

HELVOET 28 Aug., *den Breems* Kooph. en Zeevaart, Palermo; — 29 *v. Bentveld* Johanna Cornelia, Archangel; *Feijes* Jonge Klaas, Riga.

BRIELLE 29 Aug., *Klein* Alida Margaretha, Malaga.

In STRAAT SUNDA 9 Junij, *Wegman* Electra, v. Bat. n. Amst.; — 20 *Bakker* Henriette Maria en 23 *van Weijland* Ida Willemina, beide v. Cardiff n. Hong Kong; — 1 Julij *Boelhouwer* Theodora Mechtelda, v. Cardiff n. Manilla; *Achenbach* Doggersbank, v. Rott. n. H. Kong; — 5 *Victor* Antoinette Séraphine, v. Cardiff n. Manilla.

CHERIBON 23 Junij, *Rijken* Maarten van Rossen, Samarang.

SAMARANG 6 Junij, *Jaski* Anna en Elise en *Mellink* Waalstroom, Batavia.

SOERABAYA 6 Junij, *Lupeke* Helena en Anna, Bat.; — 17 *Carst* Wilhelmina Lucia, Newcastle; — 18 *Schuurman* Neptunus, Amst.; *Scharper* Erasmus, Macassar; — 20 *v. d. Tak* Joan, Batavia; — 21 *Eijlerts* President Verkouteren, Samarang; — 26 *Rapp* Ardjoeno, 29 *Koens* Pieter Cornelisz. Hooft, *Schagen v. Leeuwen* Cornelia en *Zwart* Padang, Batavia.

PASSAROEANG 16 Junij, *de Haan* Cornelis Gips, Soerab.

BEZOEKI 18 Junij. *Kreije* Twee Kornelissen, Soerab.

PANAROEKAN 2 Junij, *Ochtman* Stad Zierikzee, Bezoekie.

TJILATJAP 29 Mei, *Wehdemeijer* Amsterdam, den 15 Junij naar Amst. vertrokken, 1 Junij *Hoffman* Macao en *v. d. Zee* Drie Vrienden, alle 3 v. Batavia.

SINGAPORE 8 Julij, *Eeck Wz.* Anna Paulowna, Antw.; — 13 *de Boer* Zuid-Holland, Hong Kong; *v. Duijn* Marinus Willem, Bassein.

SAN FRANCISCO 13 Julij, *de Jong* Jan Hendrik, Hong Kong.

MESSINA 10 Aug., *Eilts* Jantje Eikema, v. Napels, den 17den n. Milasso en Rott. vertr.

KONSTANTINOPEL 13 Aug., *Alberts* Preciosa, v. Ibraila n. Falm.

ALICANTE 17 Aug., *van Gelderen* Alida, North Shields.

LONDEN 28 Aug., *Jager* Belina, Venetië.

Bij DEAL 27 Aug., *Lorius* Trekvogel, v. Amst. n. Bordeaux.

FALMOUTH 28 Aug., *Driest* Wildeman, Newyork; *de Boer* Verwisseling, Galatz.

CARDIFF 26 Aug., *de Vries* Compact Goede Trouw, Queenstown; — 27 *Pott* Grietje Weemhoff, Galatz; *Roelfsema* Roelfina Gesina, Bridfort.

DUBLIN 28 Aug., *Hubert* Johanna Margaretha, Ibraila.

CHARLESTOWN 27 Aug., *Dockes* Alida Giezen, Dundee.

LYNN 27 Aug., *Lukje* de Vrede, Rügenwalde.

NORTH SHIELDS 26 Aug., *Voordewind* Hillegonda, Amst.; *Boer* Jan van Harwegen, Rott.; *Broekema* Ida Hillechina, Gron.; *Kremer* Goede Verwachting, Gainsbro; *de Vries* Johanna, Antw.

HAMBURG 29 Aug., *Albers* Louise Susanna, Kampen.

WARNEMUNDE 28 Aug., *Legger* Termonde, Antwerpen; ter reede *Eggers* Bellona, Middlesbro.

DANTZIG 28 Aug., *Keun* Elsina Jeltina, Bremen; *Brouwer* Petronella, Rügenwalde.

STOCKHOLM 22 Aug., *Kuiper* Engelina Petronella, 25 *Bos* Eendr. en *Meeter* Burgem. v. Setten, Petersburg.

SANDHAMN 24 Aug., *de Jonge* Pollux en *Meihuizen* Jantje Nanninga, Petersburg.

AARHUUS 26 Aug., *Drewes* Hendrika, Grangemouth.

ARCHANGEL 14 Aug., *Kuipers* Neeltina Jeltina, Gron.; *Sterenberg* Twee Broeders, Hull.

Vertrokken.

AMSTERDAM 29 Aug., *Karst* Lambertha, avontuur; — 39 *de Bos* Maria Agnes, Bat.; *Lucas* Elisab. en Jacoba, Akyab; *Holm* Adolph v. Nassau, Livorno; *Vos* Catharina, Dantzig; *Wijbes* de Vriendschap, Gothenburg; *Wolthekker* Elisab. Ruardi, Bergen.

VLIE 28 Aug., *Fijn* Diana, Petersb., *Koch* Margaretha, Koppenh.

HELVOET 39 Aug., *v. d. Valk* Twee Vrienden, Triest; *Bakker* Maria, Corfu; *Sap* Joanna Jacoba, Newc.; *v. d. Wall* Gerardina en *Rozema* Jacob van Cleeff, Petersb.; *Klockers* de Lauwerzee, Delfz.

BATAVIA 12 Junij, *de Boer* Koophandel en 17 *Mooi* Welvaart, Amst.; — 20 *Geerling* Dirk Arnold en 21 *Ruysch* Gerardus Jacobus, Soerabaya; — 22 *Crap Hellingman* Gelderland, Tjilatjap; — 26 *Tuk* Nieuw Holland, Indramayoe; — 27 *v. d. Gouwe* Johanna Catharina, Amst.; — 28 *Dik* Kaap Hoorn en 29 *Hordijk* Broedertrouw, Samar.; — 2 Julij, *Petersen* Claudius Civilis, Amst.; — 3 *Wieting* Minerva, Soerab.; — 4 *v. d. Meij* Jupiter, Amst.

SOERABAYA 21 Junij, *Rienitz* Java Koerier, Nederland.

INDRAMAYOE 16 Julij, *Abrahamsz Jr.* Azia, Amst.

TJILATJAP 31 Mei, *Scholten* Pictura, Middelburg.

LIVORNO 22 Aug., *Borchers* Lewe van Neijenstein, Batavia.

FALMOUTH 26 Aug., *de Groot* Jacoba Gesina, Gloucester.

QUEENSTOWN 26 Aug., *Post* Ettje Berg, Waterford; — 27 *Valom* Zorg en Vlijt en *Wiersma* Stad Haarlem, Bordeaux; *Zuidema* Eensgezindheid, Bristol.

HULL 28 Aug., *Kooima* Onderneming, Randers.

KOPPENHAGE 25 Aug., *Duintjer* Elsina, Petersb.

KIEL 29 Aug., *v. d. Meer* Cornelia Jacoba en *Giezen* Jufvrouw Hillegonda, Petersburg.

SWINEMUNDE 28 Aug., *Deen* Gesina en *Kolk* Jonge Boll, Petersb.; *Vos* Jantina en *Stuit* Geerdina, de Oostzee.

ARCHANGEL 15 Aug., *Fenenga* Johanna Bartha, Amst.

RENDSBURG 25 Aug., *Rasker* Leentje Dost, Sleeswijk; *de Jong* Cath. Cornelia, Petersb.; *Bontekoe* Vr. Geertr., Delve; — 26 *Scholtens* Regina Scholtens, de Oostzee; *Nieboer* Hendrik Carel, Antw.; *de Wall* Gesina, Stettin; *Brouwer* Kooger Polder, Dantzig; — 28 *Koning* de Haven, Koningsb.

TONNINGEN 25 Aug., *Veldkamp* Anna en *Jonker* Johanna Christ., Antw.; *v. d. Star* Maria en *Balkema* Juffer Grietje, Noordzee; *Kroon* Hermina, Flensburg; — 26 *Rozema* Engelina Jantina, Riga.

In lading.

LONDEN 27 Aug., *Leeuw* Cornelia, Koningsb.

LIVERPOOL 26 Aug., *Verloop* Jan Pietersz. Koen, Bat.; *Hofkamp* Hortense, Antw.; *Giezen* Twee Gezusters, Nerva; — 27 *v. d. Baan* Johanna, Riga.

Zeilklaar.

LONDEN 28 Aug., *Schaap* Drie Gebroeders, Amst.; *Potjer* Geertr. Jacoba, Petersburg.

GRONINGEN, 2 September. Vertrokken het nieuwgebouwde galjootschip Sophia, kapit. *J. G. Kroon*, met ballast naar Newcastle.

TERMUNTERZIJL, 29 Aug. Binnengekomen 27 Aug., *Geertsema* Cath. Elisab., Emden; — 30 *Wilkens* Alberdina, Noorw.

Vertrokken 28 Aug., *Stamhuis* Maria Edina, *Nieland* Trinette, 29 *Lever* Irene en *Legger* Geerdina, Noorw.

Zeilklaar 31 Aug., *Kuperus* Alida, Noorw.

DELFZIJL, 1 Sept. Binnengek. 28 Aug., *Spithorst* Lubbech., Noorw.; *Oetzes* de Hoop, Emden; *Heins* Hinderika, Pruissische Polder.

Vertrokken 28 Aug., *Krook* Eensgezindheid, Bremen; *Janssen* Union, Leer; — 31 *Leeuw* Anna Afina, Noorw.

ZOUTKAMP, 1 Sept. Vertrokken 31 Aug., *Drewes* Twee Gezusters, Memel; *Smith* Lapwing, Newc.

Zeilklaar: *Huges* Johann Gerard, Noorw.; *Karsies* Mercurius, Gloucester; *Meeter* Filippus Cornelius, avont.; *Southerland* Gleanes, Lynn.

HARLINGEN, 1 Sept. Binnengekomen den 24sten Aug., *Schaafsma* Antje, Havana; — 25 *Rijf* Harlingen, Liverp.; — 27 *de Boer* Boreas, Newc.; — 28 *de Boer* Twee Gebroed., Lond.; — 29 *Ruiten* Verwachting, Newc.; *Dijk* Barend, Engeland.

Vertrokken den 24sten Aug., *Munneke* Baudina, Schotland; — 25 *Pieper* Helena, Wismar; — 28 *de Boer* Johanna, Frederikst.; — 30 *v. d. Veer* Wilhelm. Freder., Amst.; — 31 *Nieting* Catharina, 1 Sept. *Zwaal* Gijsbert Jan, *Katoen* Zeelust, *Pothuis* Thia en *Burghart* Noordster, Noorwegen; *Blok* Vier Gebroeders en *de Groot* Georg, Londen; *de Boer* Alida Elisab. en *Waterborg* Katrina, Memel.

PLYMOUTH, 27 Aug. Het schip Amicitia, kapit. *Poelman*, v. Rott. n. Civita Vecchia, is alhier masteloos binnengesleept, zijnde aangezeild.

Gepraaid den 19 Julij, op 13° N.Br., 24° W.L., *Kool* Vooruit, v. Rott. n. Bat. — Den 22 Julij, op 7° N.Br., 24° W.L., *Boysen* Goede Verwachting, v. Amst. n. Bat. — Den 24 Aug., bij Goudstaart, *Hubert* Texel, v. Amst. n. Konst. — Den 25 Aug., op 49° 4′ N.Br., 5° 20′ W.L., *Flens Jz.* Johanna en Geertruida, v. Amst. n. Bat. — Den ...., op 2° 10′ N Br., 22° 30′ W.L., *Keus* Bengalen, v. Rott. n. Bat., alles wel aan boord. — Den ...., op 9° 18′ N.Br., 24° 12′ W.L., *Annokkee* Scheveningen, v. Rott. n. Bat., alles wel aan boord.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

26 Aug. *Reinders*, Jacoba Gesina, v. Duink. n. Nerva, m. ballast.
Smith, Alegonda Rensiena, v. Duink. n. Nerva, m. ballast.
Legger, Termonde, v. Antw. n. Rostock, m. stukg.
Groenewold, Fennech. Hendrika, v. Delfz. n. Oostz., m. ball.
de Jonge, Ettina, v. Bremen n. Stockh., m. stukg.
de Jonge, Egbertus, v. Riga n. Amst., m. lijnz.
Rijnberg, Nachina Lammech., v. Newc. n. Petersb., m. alkali.
27 — *Zwaal*, Zeemeeuw, v. Harl. n. de Oostzee, m. ballast.
Swart, West-Friesland, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
Karst, Roelfina, v. Antw. n. Rostock, m. pannen.
Stuit, Margr. Gesina, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Scholtens, Grietje, v. Antw. n. Rostock, m. pannen.
Kramer, Sophia, v. Amst. n. Petersb., m. boomwol.
Kuiper, Annechina Elsina, v. Newc. n. Riga, m. steenk.
de Boer, Eendragt, v. Gron. n. de Oostzee, m. ballast.
de Boer Sap, Zwaant. Thelina, v. Amst. n. Petersb., m. suik.
Bijl, Juliana, v. Amst. n. Petersb., m. suiker
Lever, Jantina Ikiena, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Hazewinkel, Grietje Mollema, v. Antw. n. Petersb., m. stukg.
Doewes, Geerdina, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Everts, Gezina Cathar., v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Kappen, Jonge Willem, v. Newc. n. Riga, m, steenkool.
Wilmink, Harm. Wilmink, v. Antw. n. Rostock, m. pannen.
Oostra, Libra, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Smith, Engelina, v. Rott. n. de Oostzee, m. ballast.
Mellema, Jacobus Anthonie, v. Amst. n. de Oostzee, m. ball.
Wijma, Stad en Lande, v. Amst. n. Riga, m. ballast.
Schenk, Aidina Anna Susanna, v. Amst. n. de Oostz., m. ball.
v. Groenenberg, Onko en Johann, v. Livorno n. Kroonstad.
Klein, Aeolus, v. Alloa n. de Oostzee, m. steenkool.
Doewes, Harmonie, v. Amst. n. Petersb., m. boomwol.
Meter, Hensina, v. Antw. n. Malmö, m. stukg.
Mulder, Wendelina, v. Newc. n. Petersb., m. cokes.
Lindeboom, Herm. Heinr., v. Amst. n. Riga, m. stukgoed.
Mulder, Hendrik en Ubbo, v. Brake n. Riga, m. ballast.
Bekkering, Ulrika, v. Hartlepool n. Petersb., m. st enk.
v. d. Woude, Annegiena, v. Gron. n. de Oostzee, m. ballast.
Klasen, Margaretha, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Meijer, Angela, v. Amst. n. Riga, m. stukgoed.
Smit Petersen, Hollandia, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Visser, Trijntje, v. Amst. n. Koningsb., m. stukg.
Visser, Maria, v. Amst. n. Peterb., m. suiker.
Stuitje, Christina Johanna, v. Amst. n. Elseneur, m. stukg.
Vos, Cath. Knelsina, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
28 — *Koops*, Lammechiena; *Steffens*, Jonge Andries; *Borgman*, Cornelius Dasse Victor; *Hazewinkel* Clipper-Galjoot; *Kramer*, Harmonie; *de Vries*, Jantina.

De wind den 26 Aug. Z.W., W.N.W., W.; den 27sten en 28sten W.N.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 30 Aug., *Duinker* Triton, Sur.; *Kiers Kok* de Hoop, Newc.; — 31 *Bart* Prins Maurits, Banjoew.; *de Boer* Arjen Brouwer, Livorno; *Wassenaar* Nassau, Bordeaux; *Wilphorst* Joan Jacob, Archangel; — 1 Sept. *Dekker* Komeet, Arica; *Leverstein* Margar. Maria, Nickerie; *Huizinga* Ceres, Petersb.; *v. d. Veer* Wilhelmina Frederika, Harlingen.

TEXEL 31 Aug., *Overeem* Noord-Holland, Sur.; *Fortuin* Cornelia, Londen.

BROUWERSHAVEN 31 Aug., *Gortmans* Cath. Maria, Akyab.

BRISTOL 29 Aug., *Zuidema* Eensgezindheid, Galatz.

PENZANCE 29 Aug., *Douwes* Klazina Maria, Dublin.

WATERFORT 27 Aug., *Post* Ettje Berg, Ibraila.

LEITH 28 Aug., *van Loon* Johanna Catharina, Newyork.

NORTH SHIELDS 28 Aug., *Karsies* Hillechina, Amst.

GOOLE 29 Aug., *Arema* Vrije Vries, Triest.

MARSEILLE 28 Aug., *v. Duin* Amstel, Galatz.

NAPELS 20 Aug., *Haasnoot* Albatros, Amst.

MANILLA 7 Junij, *Weber* Argo, Hongkong.

KROONSTAD 22 Aug., *Keteiaar* Phoebus, Koppenh.; *Swiers* Jonge Timen, Stett.; — 23 *Hazewinkel* Juffer Grietje, Antw.; *Gatzen* Elisab. Heilina, Stokh.; *v. Lier* Reintje Wilmina en *Kramer* Gesina, Stett.; *Butter* 2 Gebroed., Kiel; — 24 *Jonker* Themis, Stett.; — 26 *Donema* Geertr. Johanna, Newport.

Vertrokken.

AMSTERDAM 30 Aug., *Stuit* Beerta Hendrika, Messina.

TEXEL 31 Aug., *de Groot* Margaretha, avont.; *v. Rossen* Witte Corn.zoon de Wit, Bat.

VLIE 31 Aug., *de Grooth* Lucas Wildervank en *Meesenbroek* Wierd. Hendrika, Petersb.; *Valomstra* Alida, Hamb.; *Mulder* Afina Agatha, avontuur.

FALMOUTH 28 Aug., *Hooghoudt* Hillechina, v. Alexandrie n. Belfast.

CARDIFF 29 Aug., *Mannekes* Kleinkinderen, Malaga.

KROONSTAD 23 Aug., *Blaak* Jantina, Kiel; *Scholtens* Lorely, Stokholm; — 24 *Schuur* Aaltje Pronk, Belfast; *de Groot* Concordia, Amsterdam.

Zeilklaar.

LONDEN 29 Aug., *v. d. Wall* Froukje, Koningsb.

NEW-CASTLE 29 Aug., *Oomkens* Marinus en Geertr. en *v. Groenendael* Jean van Eyck, Lissab.; *Mulder* March. Catharina en *Lodewijks* Alberdina, Petersb.; *de Ridder* de Leeuw, Koppenh.; *Bekkering* Beerend. Hugues, Rendsb.; *Panjer* Gesina, Randers.

VENETIE 27 Aug., *Memzis* Maria, Lond.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.
GRONINGEN, 1 *September* 1856.
4 Nederl. ℔ 46 cent.

GRAANMARKTEN.
GRONINGEN, 2 *September*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ f 4,45
Oude 70 ℔ f	N.W.1856 52 ℔ f 6,00	- - 42 - - 4,65
N.Oml.1855 68 - 12,85	- 54 - - 6,40	- - 44 - - 4,85
- - 70 - - 13,60	- 56 - - 6,80	BOONEN.
- - 72 - - 14,25	Zomer 54 - - 6,10	Paardeb. f 7,75 a f 8
- Old. 66 - - 11,75	- 56 - -	Gr. Erwt. f
- - 68 - - 12,50	Knobbe 60 - - 7,00	Graauwe dito f
- - 70 - - 13,25	- 62 - - 7,40	
	HAVER.	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	Dikke 36 ℔ f 3,90	Old. Kools. f 11, f 13,
Inl. 62 ℔ f 7,90	- 38 - - 4,10	(f 15,10,25
- 64 - - 8,50	- 40 - - 4,30	Oml. dito f 10, f 12, f 14,
- 66 - - 9,00	- 42 - - 4,50	(f 16
Buitenl. 68 - -	- 44 - - 4,70	N. Aveelz. f
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,90	Zomerzaad f
Gr. Zd. 64 ℔ f 10,00	- 48 - - 5,10	G. Mosterdz. f
- - 66 - - 10,40	- 50 - - 5,30	Lijnzaad f
- - 68 - - 10,80	W. Voer 36 - - 4,10	Dederzaad f
Zw. - 64 - - 9,80	- - 38 - - 4,30	Gr. Gort f 10,75 a f 11,10,25
- - 66 - - 10,20	- - 40 - - 4,50	Parel dito de 100 ℔ f 15 à
Veen 64 - - 9,70	Zw. - 36 - - 4,00	f 16
- 66 - - 10,10	- - 38 - - 4,25	Raapolie per vat f 50

Tarwe aan hoogst benoodigden 25 cent hooger verkocht. — Rogge als voren afgaande. — Boekweit 25 cent bij gerijf hooger verkocht. — Gerst meer gevraagd, en 15 a 20 cent hooger te plaatsen. — Haver door geringen aanvoer, weder wel zoo aangenaam. — Boonen ruim prijshoudend. — Koolzaad in de beste soorten als voren, mindere kwaliteit naar deugd, als genoteerd slepend afgaande.

ROTTERDAM, 30 *Augustus*. Tarwe: 156 ℔ Nassau-Dietsche f 490; 154 ℔ Rijn f 470. Rogge: 144, 145 ℔ Archangel f 255, f 260. Boekweit: 142 ℔ Rijn f 328, Holst. f 300.

ROTTERDAM, 1 *September*. Nieuwe Tarwe f 90, jarige f 45, nieuwe Rogge f 15, Gerst, nieuwe Haver en blaauwe Erwten f 6 lager.

SCHIEDAM, 30 *Augustus*. Moutwijn f 25,75; Jenever f 31,25; Amst. Proef f 32,50.

AMSTERDAM, 30 *Augustus*. Hennep: Eene nieuw aangebragte partij Koningsb. Streemel werd tot f 50½ en f 53½ afgedaan. Voorts besteedde men voor Riga Poolsche Rein f 65, dito lange bruine Pas f 59, dito Heede f 42, Petersb. Rein f 63, dito Halfrein f 56 a f 57; benevens 110 bondjes Venetiaansche Hennep, merk G, tot f 68 en 50 bondj. PC tot f 66; met de andere merken zal men de lossing afwachten alvorens prijzen te vragen.

AMSTERDAM, 1 *Sept.* Tarwe ruim prijsh.: 126, 130 ℔ b. Pools. f 465, f 470, f 492; 129 ℔ p. dito f 530; 128 ℔ r. Zweeds. f 530; 122 ℔ b. Eider f 450; 123 ℔ Gron. f 420, f 425. — Rogge tot vorige prijzen met belangrijken handel: 117, 118, 119, 120 ℔ Arch. f 250, f 254, f 257, f 260; 117 ℔ Petersb. f 250; 120 ℔ o. Pruis. f 300, f 305; 122 ℔ Eng. f 305; 117 ℔ ger. Donau f 235. — Gerst ruim prijshoudend: 108, 109, 115 ℔ Deens. f 239, f 242, f 260. — Haver hooger verkocht: 72 ℔ Voer f 140. — Boekweit prijsh.: 116, 117 ℔ Holst. f 294, f 297; 119 ℔ dito f 305 aan de Zaan. Koolzaad flaauw: Haarlemmermeer f 16½ a f 17; op 9 vat dadelijk 88 p. vl.; Oct. 89 p. vl.; Nov. 89½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 104 ℔ Riga f 275; 107, 108 ℔ Arch. f 305; 109, 110 ℔ dito f 310. — Raapolie dadelijk en op primo Sept. williger; op het late najaar weinig of niets tot de genoteerde prijzen gedaan en tot 4½ uur als volgt: op 6/w. f 53,50; vlieg. f 52; Sept. f 50,75 a f 51,25 a f 50,25 a f 50,75; Oct. f 50 a f 49,75; Nov. f 50 a f 49,50; Dec. f 49,50. — Lijnolie williger en mede tot 4½ uur als volgt: op 6/w. f 40,75; vlieg. f 39,50; Sept. f 39 a f 39,50; Oct. f 37,25 a f 37,50. — Hennepolie op 6/w. f 46,25; vlieg. f 45. — Raapkoeken f 92 a f 95. — Lijnkoeken f 9,50 a f 12,50.

LONDEN, 29 *Augustus*. Er waren heden weinig koopers ter graanmarkt. De kwal. der nieuwe inl. Tarwe liet veel te wenschen over, zoodat de handel weinig levendigheid vertoonde en de prijzen van l.l. Maandag met moeite werden bedongen; ook vreemde was verlaten. Gerst, Boonen en Erwten onveranderd. Haver een zweem duurder.

LONDEN, 1 *September*. Engelsche Tarwe 6 sh. lager; vreemde nominaal onveranderd flaauw.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *September*. De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort f 41; 2de soort f 39.

LEEUWARDEN, 29 *Augustus*. De prijs der Boter was heden f 48,50.

AMSTERDAM, 1 *Sept.* De prijs der Boter was heden als volgt; Vriesche f 53 a f 55; Kuinder f 51 a f 52; Kamper f 51 a f 53; Deventer f 47 a f 50; Zwolsche f 49 a f 52.

LONDEN, 29 *Aug.* De aanvoer van Boter bedroeg: van Harlingen 8465 v., Havre 637, Ostende 545, Antwerpen 317, Amst. 150, Rott. 938, Hamburg 194, Schiedam 40, Leer 1763, Konstant. 865, Newhaven 25. Vreemde Boter blijft goed gevraagd en prijzen zijn weder gestegen. De noteringen zijn: beste Vriesche 116 sh., surplus 108 a 110 sh., 2de soort 92 a 94 sh., Hollands. 88 a 94 sh., Kamper en Zwolsche 110 a 114 sh., Bosscher 84 a 90 sh.; Groninger en Geldersche 94 a 98 sh., Emden en Leer 100 a 102 sh, Holst. en Kiel 108 a 114 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *September*. Daar het dezen nacht en den geheelen morgen onophoudelijk regende, was de aanvoer van vee gering; slechts ééne koe werd aangevoerd; van schapen en varkens was de markt vrij goed voorzien, doch er werden weinig koopers gevonden, zoodat het grootste gedeelte onverkocht is gebleven.

LEEUWARDEN, 29 *Augustus*. De markt bestond heden uit 300 vette-, 400 melk- en kalfbeesten, 100 vette kalveren, 400 schapen, waarin de handel op de lagere markten van Londen flaauw was, benevens 300 varkens, welke prijshoudend zijn, alsmede eenige werkpaarden.

LONDEN, 29 *Augustus*. Ofschoon de veemarkt niet voldoende was voorzien, bleef de kooplust onbeduidend op de vorige notering van 4 sh. 8 p. a 4.10 per 8 pond voor puike ossen.

LONDEN, 1 *September*. De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 5013 runderen, 350 kalveren en 24,460 schapen, die allen lager in prijs en traag te plaatsen waren.

EFFECTEN-BEURS.
AMSTERDAM, 1 *September*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63 13/16, 64 1/16, 63⅞; Dito Dito 3 pCt. 76 1/16, 76⅛, 76 1/16; Dito Dito 4 pCt. 95, 95¼, 95; Amortisatie-Syndic. 3½ pCt. 90¾; Handelm. 4½ pCt. 133¼. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52 1/16. — SPANJE, Onb. Stukk. 1¼ pCt. 24⅞, 24 15/16, 24⅞; Dito 3 pCt. 45, 45¼, 45; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 39 13/16, 39⅞; Coupons-Bewijzen 5 15/16, 6; Amortisable Schuld 6⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45 13/16, 45⅞. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 104⅛, 104¼; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 104, 104¼, 104; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 93¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 85¾, 85⅞, 85¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 85 9/16, 85⅝, 85 9/16; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 84¼; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 65½, 65¼.

OOSTENRIJK, Metallieken 5 pCt. 78 1/16, 78 3/16, 78⅛; Dito Nationale 5 pCt. 79⅝, 79¾, 79 11/16; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 40⅛, 40¼, 40¼; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 40⅛, 40¼, 40¼; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 86, 86¼, 86; N. Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 81¼; N Loten v. 250 fl. 1854 f 322; Oostenr. Bank Act. f 1274; Pruiss. Loten 1854 206¼, 208, 208; Amerik. Bank-Act. 1 5/16; Dito Orig. 1¼; Braz. 5 pCt. 98¾; Dito 1839 98¼; Mexik. 21⅞, 15/16; Dito Onbep. 21⅞, 15/16; Gren. 19½, 9/16; Dito Onb. 19½, 9/16; Dito Uitg. 7 5/16, ⅜; Ecuador 14 11/16; Dito Onb. 14¼, 5/16; Venez. 30¾, ⅞; Dito Onbep. 30½, ⅝; Dito Uitg. 13¼, 5/16; Grieken 5 3/16, ¼; Phil. L. N. 80, ½; 5 pCt. Metall. Onb. datums 77 7/16, ½; Fr. Oostenr. Spoorw. 136 ex div.; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 95 1/16, ¼, ⅛; Dito 6de Serie 96⅝, ¾, 11/16.

Bij eenige affaire in Integralen en 4 pCts., waren heden onze binnenl. fondsen flaauwer. — In vreemde effecten was bijna geen verandering. Alleen in Oostenr. en Spaansche vertoonde de omzet eenige levendigheid.

Oostenr. Cred. f 293; Aand. Beijersche Spoorw. f 39½; 7 pCts. Illinois Central 86¾, 87.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. 3½; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 63⅞; Spaansche 1¼ pCt. 24⅞; Binnenl. 3 pCt. 39 13/16 a ⅞; Metall. 5 pCt. 78⅛.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON GEESJE FEDDES, geliefde Echtgenoot van
C. H. BEEKHUIS,
Notaris.

BUITENPOST, 25 Augustus 1856.

*** Bevallen van eene DOCHTER G. DEUTGEN, Echtgenoot van
S. G. MOERBEEK.

GRONINGEN, 31 Augustus 1856.

*** GRONINGEN, 31 Augustus 1856. Bevallen van eene *DOCHTER* E. H. STEENSTRA TOUSSAINT — WIJCHGEL v. SCHILDWOLDE.

*** Bevallen van eene DOCHTER B. CARDINAAL, geliefde Echtgenoot van
D. CARDINAAL.

GRONINGEN, 1 September 1856.

*** Bevallen van eene DOCHTER MARIKE DIJKSTERHUIS, Echtgenoot van
E. E. NIENHUIS,
Koek- en *Banketbakker.*

GRONINGEN, 1 September 1856.

*** Heden avond overleed, in den ouderdom van 26 jaren en 8 maanden, aan de gevolgen eener langdurige ongesteldheid, mijne dierbare Echtgenoot, TIESSINA LIMBORGH, met wie ik slechts ruim 2½ jaar in den echt ben vereenigd geweest.

GRONINGEN, 29 Augustus 1856.
O. LOFVERS,
Apotheker.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed op *Veenlust*, te *Westerbroek*, tot droefheid van mij en mijne Zuster, onze waarde Vader, JAN REINTS SLUIS, in den ouderdom van ruim 47 jaren.

MEEDEN, 30 Augustus 1856.
G. G. SLUIS.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 73 jaren en 5 maanden, onze Broeder en Behuwdbroeder GEERT HOITING.

NOORDLAREN, 30 Augustus 1856.
L. HOENDERKEN.
Uit aller naam.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.